

[Kai Moltke.]

vel ikke vente med at kunne trives i skolen, indtil vi har tilbagelagt en 4-årig periode? Der skulle dog for en lidt fantasifuld undervisningsminister være mulighed for at indføre trivselsfaktorer i skolevæsenet allerede nu.

Jeg vil da villigt indrømme, at i tilfælde af, at lærerne får en udvidet pligt til at tage sig af de handicappede børn, i tilfælde af, at lærerne skal opretholde regelmæssig kontakt med hjemmene, holde møder med hjemmene, leve sig ind i miljøet osv., vil det selvfølgelig ikke kunne undgås, at der her stilles store krav til lærerens tid ud over det i forvejen anstrengende arbejde, han har. Jeg vil gerne spørge undervisningsministeren direkte: skal disse problemer udskydes til, efter at vi har fået den obligatoriske 8. og 9. klasse, eller er det noget, som man allerede nu vil begynde på, noget som er nødvendigt i dag, og som derfor skal påbegyndes i dag? For så tror jeg jo også, man må tage en lille smule hensyn til, at det er ekstra krav til lærerne, hvis opfyldelse vel ikke i særlig grad vil blive fremmet ved, at lærerne holdes nede på et lønningsniveau, som til syvende og sidst bygger på den nuværende ordning med alle dens mangler og problemer.

Så kommer der en ny mystifikation ind i billedet. Det er spørgsmålet om den faglige praktiske uddannelse forbundet med i realiteten en 10-årig skoletid. Ja, hvad siger det? Det siger, at når den obligatoriske skoleundervisning er overstået, så har vi børn på 16-17 år, som skal have 1 års militærtjeneste, og så kan de såmænd, når de når det 18. år, begynde på at gå over til det egentlige erhvervsvalg og den egentlige faglige undervisning. Men er der nogen inden for den regeringskoalition, som stiller dette forslag, der for alvor kan tro, at man kan bibeholde faguddannelsen f. eks. for lærlingene, hvis de opnår det 22. eller 21. år, før de får egentlige erhvervsindtægter, som de kan leve af? Jeg tror, undervisningsministeren havde gjort klogt i at forudse, at forslag af denne art må tage sit udgangs-

punkt i en hel omlægning af den faglige erhvervsmæssige uddannelse, for ellers tror jeg nok, at der vil komme nogle sære skår i hele samfundsmekanismen.

I øvrigt kan jeg ligesom foregående talere advare mod eksamensjageriet, realskoleprøven, dette at udskille på et tidligt tidspunkt børn, som måske udvikler sig langsommere end andre på grund af slettere betingelser og et økonomisk ringere miljø. Der bør man ikke bremse op gennem alt for hårdhændede prøver, for så er det jo modsigende, når man siger, at de prøver, der skal aflægges, skal kunne differentieres.

Så må jeg endelig advare imod, at man giver vide muligheder for at sige, at visse grupper betragter man som skal vi sige undermennesker, fordi de ikke havde held i starten, og de skal også fremtidig kun have en 7-årig skoletid. Og lad mig advare imod, at man giver et friår, som i virkeligheden stiller børn over for valget af et erhvervsarbejde, hvor det virkelige valg jo bliver — fordi mange af dem kommer fra dårligt stillede familier — at de selv får lov at vælge, om de vil være bude eller arbejdsdrenge. Men denne forbindelse med faglig og erhvervsmæssig uddannelse skal jeg vende tilbage til med det forslag om revision af lærlingelovgivningen, som kommer på tingets dagsorden på fredag.

Svend Haugaard: Der er mange gode sider i det forslag til folketingsbeslutning, der foreligger. Jeg tænker her især på den betydelige valgfrihed, som tager hensyn til de forskelligartede evner hos eleverne, og som også vil være i stand til at kalde på lyst og interesse. Jeg tænker også på vægten på samarbejde mellem hjem og skole, på hjælpen til handicappede og hjælpen til at klare adfærdsproblemer, og ikke mindst tænker jeg på tilbuddet om 10 års skole, et tilbud, som jeg meget gerne vil være med til at omsætte i praksis så hurtigt som muligt. Men som det allerede er fremhævet af den radikale ordfører, er der et væsentligt punkt, punkt 8, med hensyn til obligatorisk ud-